

УДК 316.35-055.3

DOI: <https://doi.org/10.17721/2616-7786.2022/8-1/10>

О. Пionтківська, канд. психол. наук, асист.

ORCID ID: 0000-0003-4925-2834

С. Нестеренко, студ.

ORCID ID: 0000-0003-3215-9203

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ПРОБЛЕМА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЩОДО МОЛОДІ, ЯКА НАЛЕЖИТЬ ДО ЛГБТ-СПІЛЬНОТИ

Акцентовано увагу на проблемі насильства батьків щодо своїх дітей, через їхню належність до ЛГБТ-спільноти. Висвітлено результати дослідження за яким виявлено, що 48 % учасників дослідження зазнавали домашнього насильства, найчастіше це психологічне насильство (97,8 %), що здійснюється матір'ю (78 % випадків), батьком (56 %) або бабусею (22 %). Наголошено на низькій обізнаності молоді щодо організації і фахівців, які можуть допомогти у випадку домашнього насильства – 51,5 % учасників дослідження не знає до кого можна звернутися за допомогою. Окреслені шляхи подолання та профілактики цього явища.

Ключові слова: дитячо-батьківські стосунки, домашнє насильство, камінг-аут, лгбт-спільнота, молодь, підліткової вік, профілактика.

Постановка проблеми. Українська ЛГБТ-спільнота в наш час активно бореться за свої права, за визнання рівності й узаконення на державному рівні кодексу щодо боротьби з проявами дискримінації. Водночас і домашнє насильство, особливо щодо дітей, є актуальною проблемою в Україні. Молодь, належна до ЛГБТ-спільноти, у сім'ї може страждати від фізичного, психологічного й інших видів насильства, не відчувати захисту у сімейному середовищі та в подальшому мати психологічні проблеми і в дорослому житті. Тому, на нашу думку, нагальними питаннями соціальної роботи є задоволення потреби в безпеці та захищеності дітей, подолання і профілактика домашнього насильства, допомога та підтримка груп ризику, до яких належать і члени ЛГБТ-спільноти різного віку.

Метою цієї статті є вивчення проблематики домашнього насильства щодо молоді, належної до ЛГБТ-спільноти.

Аналіз основних джерел на публікацій. За Законом України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" домашнє насильство – це діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь[3].

Фахівці, що працюють у сфері запобігання та протидії домашньому насильству – психологи, фахівці з соціальної роботи, юристи, працівники правоохоронних органів та інші, приділяють особливу увагу боротьбі з домашнім насильством над дітьми. Діти – одна з найнезахищеніших категорій населення, найбільш уразлива й та, яка має найменше змоги відстоювати свої права та захищати себе через свою залежність від батьківського становища. Наприклад, науковець О. М. Бандурка у своєму навчально-методичному посібнику, щодо роботи з особами, які вчинили насильство в сім'ї зазначає, що домашнє насильство в Україні має жіноче та дитяче обличчя [4].

Важливість сім'ї у формуванні особистості дитини та вплив на процес соціалізації досліджувалось ще з початку ХХ ст. такими вченими як: Е. Еріксон, Т. В. Драгунова,

Д. Б. Ельконін, Е. Шпрангер і багатьма іншими. Аналіз наукових праць дозволяє нам сказати, що ставлення батьків до дитини формує особистісні риси, які є важливими для "виходу" у соціум. Ставлення до особистості, яка проходить кризу підліткового віку має бути як до дорослої людини, саме в цьому віці формується "життєвий план" людини, з'являється він у конфронтації внутрішніх переживань і тиску середовища, за яке відповідає і сім'я. Тому є важливим щоб дитина, яка ідентифікує себе як член ЛГБТ-спільноти виховувалась у комфортному, приймаючому середовищі, у протилежному випадку може формуватися сором, агресія як і до себе, так і до зовнішнього світу.

Нині з'являється все більше робіт щодо профілактики домашнього насильства стосовно дітей, молоді та мінімізації причин, через які воно вчиняється, але належність дитини до ЛГБТ-спільноти, як можлива причина здійснення батьками насильства, ігнорується. Особливо ця проблема загострюється в підлітковому віці дитини. Е. Еріксон визначив кризові стадії розвитку особистості, однією з яких є стадія юності, період віку від 12 до 18 років [6]. Саме в цей віковий період дитина задає собі питання "хто я?", формується его-ідентичність. Е. Еріксон у своїй теорії чітко вказує на те, що формування особистості відбувається лише тоді, коли кожна попередня криза пройдена успішно, а успіх залежить саме від сім'ї, у якій виховується дитина. Саме в період 12–18 років діти починають досліджувати свою сексуальність, а питання "хто я?" включає і сексуальну орієнтацію дитини. Тож підтримка з боку батьків у цей період є надважливою, але, на жаль, багато дітей стикаються з нерозумінням, агресією та неприйняттям.

Консервативні українські сім'ї живуть за традиційними гендерними нормами, але ці норми обмежують тих, хто не вписується в соціально визначені параметри. Гендерні норми включають у собі чіткі правила функціонування жінки та чоловіка, хто і яким чином повинен діяти, тому якщо чоловік згідно з гендерними нормами поводить себе "жіночно" або навпаки, жінка поводить себе "маскулінно" це призводить до санкціонування в суспільстві, що може проявлятися в різній мірі – від словесного осуду до фізичного насильства. Застарілі гендерні норми та стереотипи виключають існування будь-якої орієнтації, окрім гетеросексуальної.

Складність у зміні переконань і консерватизм можна пояснити як історично, так і психологічно. Держава як інститут, є носієм цінностей та ідей культури народу.

Певний період історії України, держава носила в собі суспільні цінності, за нібито кредом рівності, маскувалося придушення індивідуальності. Виходячи з цього люди які пережили утиски, зараз повинні були б прагнути до свободи, але як би парадоксально це не звучало ці люди свободи бояться. Такі думки виклав у своїй праці "Втеча від свободи" Е. Фромм [7]. Свобода, на думку соціального психолога, це те що може викликати тривогу, паніку й робити життя нестерпним. Тому люди втікають від свободи і зводять життя до автоматизму.

Французький учений Г. Лебон у своїй праці "Психологія натовпу" [8], зазначив схильність до навіювання та бездумне слідування за лідерами як одних зі значних рис натовпу. Особистість потрапляючи у натовп перетворюється на ірраціональну істоту, втрачаючи здатність до об'єктивного мислення та будь-які свої розумові задатки. Формування інтелектуальної спільноти в свою чергу відбувається лише тоді, коли відбувається процес диференціації громадської думки. На нашу думку, яку підтвердили результати дослідження описаного нижче, нездатність людей, а саме в нашому випадку батьків, змінювати свої уявлення, призводить до страждання дитини в сім'ї та спричиняє насильство. Культура переконання того, що гетеросексуальні стосунки є єдиними нормальними стосунками та тими, що гідні підтримки, домінує в українському суспільстві. Ця культура спричиняє поширеність ненависті та насильства в повсякденному житті ЛГБТ-спільноти, не лише в Україні, а й за кордоном [10]. І як наслідок призводить до маргіналізації, соціальної ізоляції, невидимості й навіть різних форм насильства, і може мати численні негативні наслідки для здоров'я: депресія, стрес та самогубство [9].

Виклад основного матеріалу та результатів дослідження. Варто зазначити, що дослідження було проведено на початку 2022 р. до початку повномасштабного вторгнення росії на територію України 24 лютого 2022 р.

Вибірку нашого дослідження склали 202 особи – молодь 15 до 30 років. Вибірка формувалася за критерієм самоідентифікації учасників дослідження з ЛГБТ-спільнотою та самовизнанням своєї належності до неї, що підтверджувалось відповідями на питання анкети. Анкетування було анонімним і розповсюджувалось через соціальні мережі, в інтернет-групах на ЛГБТ-тематику. Учасники були ознайомлені з метою та задачами дослідження. Питання були направлені на екологічність внутрішньо сімейних стосунків, ставлення до ЛГБТ-спільноти в родині, дослідження досвіду камінг-ауту, аутингу та випадків домашнього насильства респондентів.

Щодо гендерної характеристики вибірки, то 63,5 % опитуваних зазначили, що вони є жіночої статі, 14 % чоловічої, серед інших 23 % були такі відповіді як: квір, небінарна персона, агендер, гендер-флюїд і не ідентифікую себе ніяк.

За результатами опитування виявлено, що домашнє насильство через приналежності молоді до ЛГБТ-спільноти має місце в українських родинах. 48 % учасників дослідження відповіли, що зазнавали домашнього насильства від батьків або близьких родичів через те, що вони є членом ЛГБТ-спільноти або, наприклад, через те, що вони не відповідають очікуванням батьків або близьких родичів (поводять себе не "маскулінно" або "фемінно") (рис. 1).

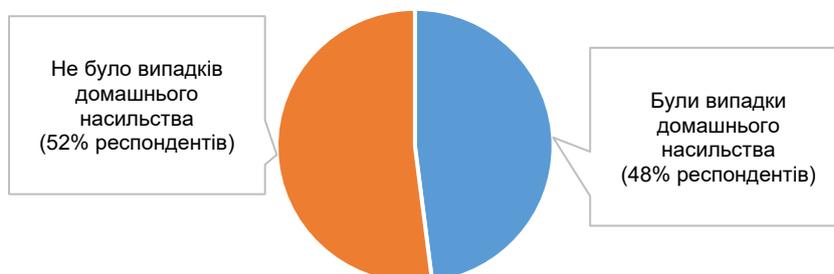

Рис. 1. Наявність випадків домашнього насильства від батьків або близьких родичів щодо молоді, належної до ЛГБТ-спільноти

Доцільно зауважити, що під час дослідження були виявлено, що 75 % молоді, із-поміж тих, хто зазнає насилля в сім'ї, зазнає його саме через свою належність до ЛГБТ-спільноти, інші 25 % учасників дослідження, які повідомили про випадки домашнього насилля, зазнає або зазнавали домашнього насилля через інші причини.

Отримані дані вкотре підкреслює актуальність проблеми домашнього насильства щодо дітей і молоді.

Щодо видів насильства, що зазнавали чи зазнають досі учасники дослідження, то 97 % респондентів відповіли, що зазнають психологічного насильства, 29,5 % економічного, 30 % зазнають фізичного насильства та 2 % сексуального (рис. 2).

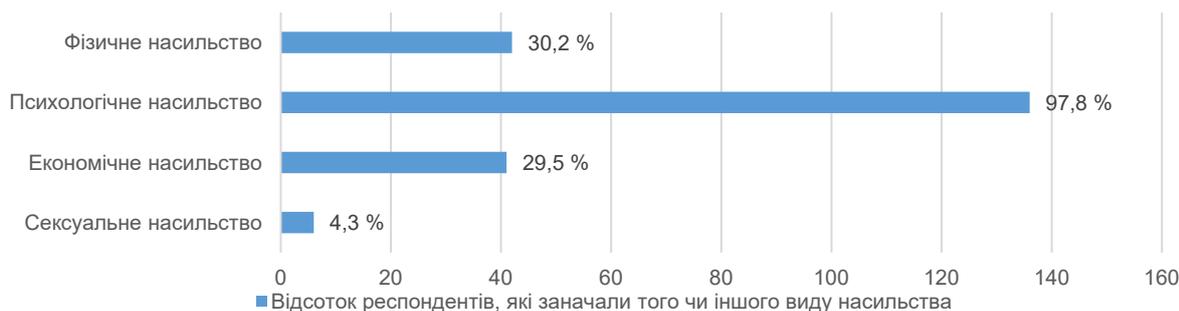

Рис. 2. Види домашнього насильства, яких респонденти зазнавали або зазнають досі

Автори американського дослідження [5] визначили, що психологічне насильство над дітьми так само шкідливе, як сексуальне чи фізичне насильство. Діти, які зазнали психологічного насильства, страждали від тривоги, депресії, низької самооцінки, симптомів посттравматичного стресу та схильності до суїциду з тією ж інтенсивністю, а в деяких випадках і з більшою інтенсивністю, ніж діти, які зазнали фізичного чи сексуального насильства. Серед видів насильства психологічне жорстоке поводження найбільш тісно пов'язане з депресією, загальним тривожним розладом, соціальним тривожним розладом, проблемами прив'язаності та зловживанням психоактивними речовинами. Варто також зазначити, що саме психологічне насильство найважче виявити й зафіксувати спеціалістам, довести провину батьків.

Щодо членів сім'ї, які здійснюють насильство, то 78 % респондентів зазначили, що зазнавали насильства від матері. І саме маму респонденти зазначали як людину, якій більше всього довіряють, людину, якій найчастіше роблять камінг-аут. Батько зайняв друге місце в цьому жакхливому рейтингу – 56 % респондентів зазнають насильства саме від батька, 22 % молоді зазнають насильства від бабусі. Окрім зазначених вище родичів, респонденти зазнавали насильства та від інших членів сім'ї, наприклад, від дідуся (8,6 % випадків), брата (7,9 %), тітки (5,7 %), сестри (5%), дядька (4,3 %), вітчима (3,6 %), мачуха (1,4 %), іншого члена родини, наприклад, хрещеного (менше 1 % випадків).

Також нами було виявлено, що ще однією проблемою, із якою стикається молодь, належна до ЛГБТ-спільноти та в якій часто присутня проблема насильства є процес камінг-ауту та аутингу. Камінг-аут (камінг-аут) – добровільне розголошення інформації іншим людям про свою сексуальну орієнтацію чи гендерну ідентичність. Аутинг – це розголошення відомостей про сексуальну орієнтацію чи гендерну ідентичність людини без її дозволу [2].

За результатами дослідження лише 27 % батьків позитивно відреагували на зізнання дітей, прийняли їх і підтримали. 28 % респондентів зазначили, що реакція була негативна – батьки не прийняли їх належність до спільноти, не сприйняли серйозно їхнє зізнання або навіть між дітьми й батьками відбулась сварка. 2 % учасників дослідження зазначили, що одразу після камінг-ауту батьки застосували до них насильницькі дії. 48 % зазначили, що реакція була незрозумілою, ніби приймають, а ніби ні.

Відсутність реакції та дій на зізнання в деяких випадках також можна сприймати як пасивну агресію або вид психологічного насильства, що проявляється у свідомому ігноруванні потреб і почуттів тих членів сім'ї, які залежні від людини та потребують догляду й допомоги. Загалом відповіді респондентів можна розподілити на такі типи реакцій і коментарів членів сім'ї на їх камінг-аут:

- релігійні ("Я буду молитися, щоб ти любила хлопців, і ти молись, тобі потрібно навернутись до Бога", "Твоя моя душа в полоні у диявола");
- порівнюючі – порівняння з іншими "нормальними" дітьми ("Мені так і сказали, що я тільки й вмію, що розчаровувати. Чому у всіх нормальні діти, а я (мама) так страждаю");
- вислови про те, що це ганьбить сім'ю, і що виховання було інакшим ("У мами була негативна реакція, вона плакала і вважала, що це може зганьбити нашу сім'ю, попросила мене ні з ким про це не розмовляти і нікому більше не говорити про свою орієнтацію", "Мати плакала, не розуміла як це сталося, вона ж виховувала мене іншою людиною");
- гендерностереотипні – вислови про те, що певні впоодобання або дії є нормальні тільки для однієї статі ("Після каміння-ауту прозвучала фраза "добре що ти не хлопець, тоді у нас були б проблеми, а оскільки ти дівчинка, твоя орієнтація цілком нормальна" (я бісексуалка));
- неприйняття або ігнорування ("Мені "заборонили" робити будь-які дії, асоційовані із трансгендерним переходом, висміяли мої займенники та закрили очі на зміну імені");
- маніпуляції ("Скажи дякую, що я тебе не б'ю за твою орієнтацію і не виганяю з дому");
- ейджизм ("Ти не можеш ще приймати такі рішення, підростеш, зміниш погляди");
- насильство: "Було фізичне насильство, мене вигнали з дому", "Були погрози фізичною розправою".

Щодо ставлення батьків до членів ЛГБТ-спільноти та до поняття ЛГБТ загалом, то 45 % зазначили, що їхні батьки нейтрально ставляться до ЛГБТ-спільноти, вважають, що це їхньої родини не стосується, але негативно не висловлюються. 43 % відсотків опитуваних зазначили, що їх батьки ставляться негативно до ЛГБТ-спільноти, і лише 12 % відповіли, що ставлення їх батьків до ЛГБТ-спільноти позитивне та вони підтримують її членів.

Рис. 3. Причини неприйняття батьками молоді, належної до ЛГБТ-спільноти

Серед імовірних причини неприйняття батьками молоді, яка належить до ЛГБТ-спільноти, респонденти найчастіше (29 % респондентів) зазначали про застарілі погляди на життя. Також респонденти зазначали і про те, що в родині панує думка, що належність до ЛГБТ є

хворобою (16 %), що також є проявом застарілих поглядів, адже, наприклад, Всесвітня організація охорони здоров'я офіційно виключила гомосексуальність із міжнародного переліку хвороб у 1992 р., а на 20 років раніше це зробила Американська психіатрична асоціація.

22 % респондентів вважають, що батьки їх не приймають через страх осуду ззовні. Багато хто з вчених вважає сором як гнів, повернений всередину. Людина може відчувати сором не за себе, а за інших людей. Особливо сильне це почуття коли сором відчувається за рідну людину. У подібних випадках батьки можуть мимоволі ідентифікують себе з тим, хто "соромиться", переживають його становище як своє власне і соромляться так, ніби в незручне становище потрапили вони самі. Ідентифікація при цьому припускає деяку спільність "ми" – тобто батьки, які ототожнюють своїх дітей нібито зі своєю власністю, а не сприймають дитину як окрему особистість, проєктують сором, який буцімто повинна відчувати дитина на себе, тому що сприймають дитину як власну частину. Сором та внутрішній гнів і можуть бути чинниками виникнення домашнього насильства.

Звичайно це не вичерпне визначення причин порождження домашнього насильства серед молоді, але навіть з цієї точки ми можемо рухатись у бік зменшення випадків домашнього насильства та розробляти стратегії його подолання та запобігання. Ми вирішили запитати в самих учасників дослідження і про те, що на їх думку могло б допомогти батькам прийняти їхню належність до ЛГБТ-спільноти, унаслідок чого домінували відповіді: більше інформації (57,9 %), взаємодія з батьками, які також мають дітей, що належать до ЛГБТ-спільноти (42,6 %), допомога фахівця (43,6 %), бажання зрозуміти дитину (50,5 %), якщо б вони не слухали інших (39 %), якщо б вони любили мене більше (11,4 %).

На нашу думку, важливо також звернути увагу на рівень обізнаності молоді щодо організацій і фахівців, до яких можна звернутися у випадку домашнього насильства. Більше половини (51,5 %) учасників дослідження не знають куди їм звернутись у випадку домашнього насильства та хто може надати їм підтримку й допомогу у випадках, що пов'язані з їхньою належністю до ЛГБТ-спільноти. Серед тих, хто знає були такі відповіді: до друзів, до поліції, організація "Insight", кризові центри, мережі параюристів, шкільний психолог, або вчитель, гарячі лінії "Гей Альянс", "Ластради", "Teenergizer". Варто звернути увагу, що ніхто не згадав про соціальні служби та про соціальних працівників, фахівців із соціальної роботи.

Тож ми можемо спостерігати низький рівень поінформованості молоді щодо організацій, які можуть надати допомогу й захист у випадку домашнього насильства. Хоча державними службами та профільними міністерствами регулярно проводяться заходи задля профілактики цього явища серед населення. Можливо низький рівень обізнаності молоді, належної до ЛГБТ-спільноти, щодо фахівців та організацій пов'язаний із низьким рівнем довіри до державних організацій, які, на жаль, часто демонструють застарілі та консервативні погляди. Також це може пов'язуватися з тим, що тема домашнього насильства саме через неприйняття належності членів сім'ї до ЛГБТ-спільноти мало висвітлюється у ЗМІ, а правозахисна діяльність ЛГБТ-спільноти більше направлена на старшу аудиторію. Можливо є неправильними й канали комунікації, які використовуються для інформування молоді. Проте варто зробити однозначний висновок про те, що первинну профілактику домашнього насильства в Україні через інформування й консультування населення потрібно посилювати.

Висновки. Проведене дослідження продемонструвало наявність в українському суспільстві проблеми

домашнього насильства з боку батьків і близьких родичів щодо молоді, належної до ЛГБТ-спільноти. Аналіз результатів дослідження дав нам бачення нагального вектору роботи з проблемою домашнього насильства щодо молоді, яка належна до ЛГБТ-спільноти. Один з основних векторів – це робота з батьками й іншими членами родини, націлена на прийняття молоді, належної до ЛГБТ-спільноти. Нами було також досліджено аспект того, що саме заважає батькам прийняти дітей на думку респондентів – серед перелон можна виділити застарілі погляди на життя, страх осуду ззовні та брак інформації щодо ЛГБТ-спільноти.

Перспективи подальших досліджень. Отримані нами дані є корисними задля розвитку стратегій профілактики домашнього насильства щодо членів ЛГБТ-спільноти, але проблема домашнього насильства щодо молоді, належної до ЛГБТ-спільноти, загалом в Україні є масштабною, тому вивчення цієї проблематики є й буде актуальною.

Список використаних джерел

1. Альохін М. М. Пріоритетні напрями соціальної роботи з бі-та гомосексуальними старшокласниками / М. М. Альохін // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту : серія: Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород : Goverla, 2018. – Вип. 2 (43). – С. 9–13.
2. Діденко М. Як працювати з ЛГБТ: Путівник для психологів та психотерапевтів : метод. рек. із психологічної роботи з представниками ЛГБТ / М. Діденко та ін. ; за заг. ред. М. Діденко. – К. : ГО "Точка опори ЮА", 2021. ; Біла Церква : ТОВ "Білоцерківдрук". – 49 с.
3. Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. Про запобігання та протидію домашньому насильству. – Електронний варіант. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
4. Соціальна і корекційна робота з особами, які вчинили насильство в сім'ї : навч.-метод. посіб. : у 2-х т. / О. М. Бандурка та ін. ; за заг. ред. О. М. Бандурки та ін. – К. ; Х. : Права людини, 2013. – Т. 2. – 86 с.
5. Cook A., Spinazzola J., Ford J., Lanktree C., Blaustein M., Cloitre M., & Van der Kolk, B. (2005). Complex trauma. *Psychiatric annals*, 35(5), 390-398.
6. Erikson, E. H. (1994). *Identity and the life cycle*. WW Norton & company.
7. Fromm, E. (2021). *The fear of freedom*. Routledge.
8. LeBon, G., & Nye, R. A. (2017). *The crowd*. Routledge.
9. Lorenzetti, L., Wells, L., Callaghan, T., & Logie, C. (2015). Domestic violence in Alberta's gender and sexually diverse communities: Towards a framework for prevention.
10. Simpson, E. K., & Helfrich, C. A. (2005). Lesbian survivors of intimate partner violence: Provider perspectives on barriers to accessing services. *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 18(2), 39–59.

References

1. Al'ohin, M. M. Prioritetni naprjami social'noi roboti z bi-ta gomoseksual'nimi starshoklasnikami / M. M. Al'ohin // Naukovij visnik Uzhgorod's'kogo nacional'nogo universitetu : serija: Pedagogika. Social'na robota / golov. red. I. V. Kozubov's'ka. – Uzhgorod : Goverla, 2018. – Vip. 2 (43). – S. 9-13.
2. Didenko M., Dymitrenko O., Kozlova A., Pavlovs'ka O. Jak pracjuvati z LGBT: Putivnik dlja psihologiv ta psihoterapevtiv. Metodichni rekomendacii iz psihologichnoi roboti z predstavnikami LGBT/ za zag. red. M. Didenko. – Kiiv: GO "Tochka opori JuA", 2021 r. – Bila Cerkva: TOV "Bilocerktivdruk". – 49 s.
3. Zakon Ukraїni vid 07.12.2017 r. # 2229-VIII. Pro zapobigannja ta protidiju domashn'omu nasil'stvu
4. Social'na i korekcijna robota z osobami, jaki vchynili nasil'stvo v sim'i; navch.-metod. posib. u dvoh tomah. T. 2. / Kol. avt.: O. M. Bandurka, O. I. Bandurka, V. O. Brizhik ta in. ; za zag. red. O. M. Bandurki, K. B. Levchenko, I. M. Trubavinoi. – Kiiv ; Harkiv : Prava ljudini, 2013. – 86 s.
5. Cook, A., Spinazzola, J., Ford, J., Lanktree, C., Blaustein, M., Cloitre, M., & Van der Kolk, B. (2005). Complex trauma. *Psychiatric annals*, 35(5), 390–398.
6. Erikson, E. H. (1994). *Identity and the life cycle*. WW Norton & company.
7. Fromm, E. (2021). *The fear of freedom*. Routledge.
8. LeBon, G., & Nye, R. A. (2017). *The crowd*. Routledge.
9. Lorenzetti, L., Wells, L., Callaghan, T., & Logie, C. (2015). Domestic violence in Alberta's gender and sexually diverse communities: Towards a framework for prevention.
10. Simpson, E. K., & Helfrich, C. A. (2005). Lesbian survivors of intimate partner violence: Provider perspectives on barriers to accessing services. *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 18(2), 39–59.

Надійшла до редколегії 04.10.22
Рецензовано 01.12.22

O. Piontkivska, PhD in Psychology, Assistant
ORCID ID: 0000-0003-4925-2834
S. Nesterenko, Student
ORCID ID: 0000-0003-3215-9203
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

THE PROBLEM OF DOMESTIC VIOLENCE AGAINST YOUTH BELONGING TO THE LGBT-COMMUNITY

The article highlights two issues relevant to Ukraine – domestic violence and protection of the rights and freedoms of the LGBT community. The emphasis in the article is on highlighting the results of a study devoted to the study of domestic violence cases among LGBT youth. Although today, there is already a sufficient number of works revealing the content of prevention of domestic violence, the child's belonging to the LGBT community as a possible reason for violence by parents has been studied relatively little.

The main tool of empirical research was an electronic survey in the form of a questionnaire, which respondents filled out online. The research found that domestic violence may exist due to a person's membership in the LGBT community. 48% of the study participants answered that they experienced domestic violence from their parents or close relatives because they are a member of the LGBT community or, for example, because they do not meet their parents' expectations. Most often it is psychological violence (97.8%), which is carried out by the mother (78% of cases), father (56%) or grandmother (22%).

Also found that another problem faced by LGBT youth and in which the issue of violence is often present is the process of coming out to the family about their belonging to the LGBT community. In this light, a significant area of work for psychologists and social workers is the issue of parents' acceptance of their children's belonging to the LGBT community, which can be a significant step in preventing domestic violence.

The article also emphasizes the low awareness of young people about organizations and specialists who work with LGBT youth. 51.5% of the study participants do not know who they can turn to for help. This prompts the search for new strategies to overcome and prevent this phenomenon.

Keywords: adolescence, coming out, domestic, LGBT-community, parent-child relationship violence, prevention, youth.